

Nr 37.

Ankom till riksdagens kansli den 25 april 1922 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till erkända alkoholistanstalten Hemmet Gunnarskog.

(3:e avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 21 mars 1922 dagtecknad proposition, nr 232, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att av det på extra stat för år 1922 anvisade förslagsanslaget å 100,000 kronor till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader må efter Kungl. Maj:ts beprövande till erkända alkoholistanstalten Hemmet Gunnarskog, såsom bidrag till täckande av uppkommen förlust å anstaltens drift under år 1921, utgå ett understöd av högst 3,500 kronor samt att av nämnda anslag ävensom av det anslag, som för ändamålet kan komma att beviljas för tiden 1 januari—30 juni 1923, må kunna till samma anstalt för år 1922 och första halvåret 1923 utgå bidrag till driftkostnaderna med *dels* ett belopp av en krona för dag och vårdplats, *dels ock* ett belopp för vård dag, som med en krona understiger det till övriga erkända alkoholistanstalter utgående statsbidraget.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Genom kungörelse den 27 oktober 1916 (Sv. förf.-saml. nr 470) meddelade Kungl. Maj:t i enlighet med av riksdagen prövade grunder bestämmelser om statsbidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader.

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 6 saml. 26 häft. (Nr 37—43.)

Med bifall till av Kungl. Maj:t avlåtna propositioner har riksdagen år 1918, 1919 och 1920 medgivit, att för nämnda år finge av de för ifrågavarande ändamål anvisade anslag utgå tilläggsbidrag till vissa alkoholistanstalter enligt närmare angivna grunder. Vad beträffar de båda sistnämnda åren föreskrev Kungl. Maj:t, i enlighet med riksdagens beslut, genom brev den 7 augusti 1919 och den 20 augusti 1920, att, utöver enligt nämnda kungörelse den 27 oktober 1916 utgående statsbidrag, finge utgå dels till erkända och enskilda alkoholistanstalter ett tilläggsbidrag med högst en krona för varje *vård dag*, för vilken statsbidrag enligt bestämmelserna i samma kungörelse åtnjötes, dels ock, på vissa villkor, till erkända sådana anstalter ett extra garantibidrag med högst en krona för dag och *vårdplats*.

Sedan Kungl. Maj:t i 1921 års statsverksproposition föreslagit riksdagen upptaga förslagsanslaget till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader till 100,000 kronor, vilken framställning vann riksdagens bifall, föreslog Kungl. Maj:t sedermera i en den 18 mars 1921 dagtecknad proposition, nr 298, att riksdagen måtte medgiva, att av det på extra stat för år 1921 anvisade förslagsanslaget av 100,000 kronor till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader finge, utöver det enligt kungörelsen den 27 oktober 1916 angående statsbidrag till driftkostnaderna vid alkoholistanstalter utgående statsbidraget, för år 1921 utgå ett tilläggsbelopp av den storlek, att totala driftkostnadsbidraget till erkända alkoholistanstalter för vård dag räknat utgjorde högst 3 kronor 50 öre för såväl tvångsinternerad som frivilligt ingående samt att totala driftkostnadsbidraget till enskilda alkoholistanstalter utgjorde högst 3 kronor för vård dag, allt enligt de villkor, som Kungl. Maj:t bestämde.

Kungl. Maj:ts proposition blev, i enlighet med hemställan av statsutskottet (utlåtande nr 220), bifallen av riksdagen (skrivelse nr 356).

Kungörelse angående statsbidrag till driftkostnaderna vid alkoholistanstalter för åren 1921 och 1922 utfärdades den 29 augusti 1921 (Svensk författningssamling nr 535).

I innevarande års statsverksproposition, femte huvudtiteln, (punkt 31) har Kungl. Maj:t föreslagit, att statsbidrag för nu ifrågavarande ändamål skall utgå efter enahanda grunder som de i kungörelsen den 29 augusti 1921 stadgade; och har för första halvåret 1923 för ändamålet äskats ett förslagsanslag av 40,000 kronor. Jämväl denna framställning har numera av riksdagen bifallits.

Utom anstalten i Landskrona finnes i riket ingen annan för kvinnor avsedd anstalt, där internering enligt alkoholistlagen kan ske, än Hemmet Gunnarskog.

Enligt vad propositionen utvisar, hava de Hemmet Gunnarskog tilldelade statsbidragen under åren 1917—1921 uppgått till följande belopp:

	År 1917.	År 1918.	År 1919.	År 1920.	År 1921.
Statsbidrag	enligt kung. 1916 Kr. 3,109: 25	1,575: —	2,662: 75	3,843: —	
	tilläggsbidrag ... » —	1,232: —	5,670: —	6,549: —	
	tillhoppa » 3,109:25	2,807: —	8,332: 75	10,392: —	6,125: —
Antal vård dagar	» 2,405	1,232	2,020	2,889	1,750
Statsbidrag per vård dag	» 1: 29	2: 11	4: 13	3: 63	3: 50

Förutom i ovanstående tablå angivna statsbidrag till driftkostnaderna har Hemmet Gunnarskog *dels* från reservationsanslagen till anordnande av erkända alkoholistanstalter tilldelats 1) genom Kung Maj:ts beslut den 31 december 1917 för utförande av förbättringar 8,000 kronor, 2) genom Kungl. Maj:ts beslut den 31 december 1918 för verkställande av visst byggnadsarbete m. m. 2,000 kronor samt 3) genom Kungl. Maj:ts beslut den 29 april 1921 för anskaffande av vissa inventarier — för anordnande av ett annex — 5,000 kronor, *dels* från förslagsanslaget på 1919 års stat å 100,000 kronor till bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader såsom bidrag till täckande av driftkostnaderna under år 1918 utöver vad som enligt då gällande bestämmelser för samma ändamål tillkommit anstalten av Kungl. Maj:t — efter medgivande av riksdagen — genom beslut den 6 juni 1919 beviljats ett belopp av 2,000 kronor.

I likhet med departementschefen anser utskottet det vara en angelägenhet av vikt, att, för att alkoholistlagen skall kunna upprätthållas i fråga om kvinnor, verksamheten å Hemmet Gunnarskog alltfortfarande får orubbat utövas. På grund härav och med hänsyn jämväl till vad departementschefen i övrigt till stöd för förevarande förslag anfört, har utskottet ansett sig böra tillstyrka, att bidrag till anstaltens upprätthållande av riksdagen anvisas.

Då utskottet ej heller funnit skäl till erinran mot omfattningen av och formen för den hjälp, utskottet sålunda finner böra åt anstalten lämnas, får utskottet — dock under uttalande att den utvidgning av bidragsrätten, som enligt Kungl. Maj:ts förslag i nu förevarande fall skulle på grund av särskilda förhållanden medgivas anstalten ifråga, icke får prejudicera en omläggning av grunderna för statsbidrag till alkoholistanstalter i allmänhet — alltså hemställa,

Utskottets
yttrande.

att riksdagen må medgiva,

a) att av det på extra stat för år 1922 anvisade förslagsanslaget å 100,000 kronor till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader må efter Kungl. Maj:ts beprövande till erkända alkoholistanstalten Hemmet Gunnarskog, såsom bidrag till täckande av uppkommen förlust å anstaltens drift under år 1921, utgå ett understöd av högst 3,500 kronor, samt

b) att av nämnda anslag ävensom av det anslag, som för ändamålet beviljats för tiden 1 januari—30 juni 1923, må kunna till samma anstalt för år 1922 och första halvåret 1923 utgå bidrag till driftkostnaderna med *dels* ett belopp av en krona för dag och vårdplats, *dels ock* ett belopp för vårdtag, som med en krona understiger det till övriga erkända alkoholistanstalter utgående statsbidraget.

Stockholm den 25 april 1922.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. C. Lindblad*, *C. J. G. Swartz*, *J. Nilsson* i Skottlandshus, *H. F. Lamm*, *C. P. V. Nilsson*, *O. U. B. Olsson*, *C. G. Ekman*, *J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist*, *J. B. Johansson* och *C. Johansson* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *A. Wiklund*, *K. V. Rydén*, *J. Jönsson* i Revinge, *P. Nilsson* i Bonarp, *O. H:son Waldén*, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *S. Bengtsson* i Norup, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *C. R. Jansson* i Falun, *L. J. Carlsson-Frosterud* och *O. Nilsson* i Örebro.
